

รายงานการศึกษาทางวิชาการด้านป่าชุมชน

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชนบ้านเขาคินเทิน
หมู่ที่ 16 ตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี

Factors effecting Participating of community forest management
A case study of at Ban Khao Hin Tern Community forest Moo 16
Rabum Sub – District, LanSak district, Uthai Thani Province

สุชาติ พงศ์เศรษฐกุล
Suchat Pongsetkul

สำนักงานป่าไม้จังหวัดอุทัยธานี กรมป่าไม้
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546

บทคัดย่อ

การศึกษาทางวิชาการด้านป่าชุมชน เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน บ้านเขาหินเทียน หมู่ที่ 16 ตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การพึ่งพาทรัพยากรป่าไม้ การมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับป่าชุมชน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการป่าชุมชน และเพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าไคสแควร์ (Chi - square)

จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 49.33 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา สถานภาพสมรสแล้ว จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน มีอาชีพหลัก คือ ทำไร่ รายได้เฉลี่ย 4,798 บาทต่อเดือน มีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 27.34 ไร่ ด้านการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน ส่วนใหญ่เป็นการเก็บหาพืชอาหารป่า เห็ด หน่อไม้ กิจกรรมที่มีราษฎรมีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมปลูกป่าชุมชน ราษฎรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการดำเนินงานป่าชุมชน เพราะเห็นว่าป่าชุมชนให้ประโยชน์ต่อหมู่บ้าน ปัญหาที่สำคัญก็คือการไม่มีกฎหมายป่าชุมชน ทำให้ไม่มีกฎในการลงโทษผู้กระทำผิดลักลอบตัดไม้และหาหน่อไม้

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกับการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน พบว่า ปัจจัยที่มีผลกับการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน ได้แก่ ระดับการศึกษา การเข้ารับการฝึกอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐาน รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน

คำหลัก : การมีส่วนร่วม , ป่าชุมชน , จังหวัดอุทัยธานี